

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשין.
הרבנית ימימה מזרחי
בעריכת יקרת פרידמן

ב"ה

גיליון 208

פרשת בא ✧ ג' בשבט ה'תשע"ט (1/2019)

מחודשת. מקודשת. בכל יום

שלי בנות שרק שומעות אותי מתחילה לומר משהו ומיד הן עם ההבעה של "אני כבר יודעת". זהו שלא! את לא, את אף פעם לא יודעת. **בכל יום יהיו בעיניך כ-חדשים**.² משה מלמד אותנו שאם את רוצה חלק בתורת משה, תעשי את אותו הדבר עוד יום ועוד יום ועוד יום ותביני, שזה כזה נס.

איך הצליח בבא סאלי הצליח בברכתו, בתפילתו (כי זה הרי הקב"ה, כמובן) לגרום לכך שעקרות יפקדו ונכים יקומו מכיסא הגלגלים? אני זוכרת את דוד שלי, דר. משה רוטשילד זכר צדיק לברכה, שהיה הרופא של הבבא סאלי, תוהה: "איך, איך, נו באמת, הוא מברך אנשים ומברך על מים וזה נהיה? איך זה יכול להיות?"

ורק אנשים כמו הבבא סאלי שהיו מחזיקים ביד פרי או כל דבר מאכל אחר ומביטים בו כאילו הם רואים אותו לראשונה בחייהם, מחזיקים תפוח בעיניים של נס ואומרים "ברוך אתה ה'", האנשים האלה יכולים להסתכל על עקרה, שכולם כבר התרגלו לעקרוהתה ("כן, אין לה ילדים". "אין לה שלום-בית". "אין להם פרנסה". "היא חולה") ולהניח עליה את העיניים החדשות שלו, המלומדות בניסים. כי אצלו - לא מתרגלים לכלום. לא מתרגלים לעובדה שהיא עקרה. למה - כי העולם הוא ניסים. והבבא סאלי היה מניח עליה את העיניים כשם שהוא מניח על תפוח ומברך עליו. הוא לוקח אותה ומברך עליה, כאילו הוא רואה אותה לראשונה, הוא מאמין בסיכויים שלה, אפילו שזה נראה כל כך ישן כבר וכולם מלומדים בצער שלה. "אין דבר כזה, טבע טבעי", הוא יודע. "הטבע הוא לא טבעי".

וכל מי שחושב שאשה היא טבעית ("כן, ככה זה אמא") - לא נכון. אל תתרגלו לאשה אף פעם. אל תתרגלו לכך שהיא קמה בבוקר ומתפקדת והולכת לעבודה ומחייכת לילדים שלה, וזוכרת להתפלל וממציאה עוד הפעם ארוחת צהריים. אשה - זה לא טבעי. אמא אדמה - זה לא טבעי. העובדה שאמא אדמה הזו קמה בכל בוקר, והלא היא היתה יכולה להתכרבל ולהגיד "אני לא רוצה

פרשת בא. משהו בא, משהו בא. ורק צדיקים עצומים יכולים לבשר לנו, כשאנחנו לא רואים כלום: "זה בא! זה בא!" כמו הבבא סאלי (שאני קוראת לו "הבא-בא סאלי"), שהיה קם בכל בוקר במבט של ילד, מבט שיא-המאמין, ושואל: "הוא בא? הוא בא? המשיח בא?" היום ההילולה של הבבא סאלי וכמה נהנים לצחוק על תרבות הבאבות ועל אנשים שמאמינים בבאבות ועוד מעט נראה עד כמה הבאבות האמינו בנו. וזה היה סוד כוחם המופלא.

לבבא סאלי קוראים גם "הצדיק מלונגן". יש כאן דו משמעות: מלונגן משמעו לבן וטהור ובלי עבירות. וגם, אלה ראשי תיבות מדהימים: מלומד בניסים. וזה ביטוי מופלא, מלא סתירה פנימית, כי "מלומד" משמעו רגיל ואילו "נס" משמעו משהו לא רגיל ולכן, מה פירוש "מלומד בניסים"? והרמב"ן בפירושו המפורסם ביותר בכל התורה, פירוש שידוע בכינוי "רמב"ן סוף בוא", כותב כך: ועד שלא נאמין **בכל דברינו ומקרינו, שכולם ניסים - אין לנו חלק בתורת משה**.¹

מי שלא מאמין שמה שהוא רואה ממש בכל יום - אנחנו קמים, פוקחים עיניים, יש לנו בני זוג, יש לנו ילדים, אנחנו בארץ ישראל - מי שלא מבין שכל מעשינו ומקרינו כולם ניסים, שהדברים שאת מלומדת בהם ורגילה בהם הם נס, הם נס - אין לו חלק בתורת משה. במילים אחרות, הטבע הוא נס.

רגע, מה הקשר לתורת משה עכשיו?

בראש חודש שבט משה רבנו קם ואומר שוב את התורה. "משנה תורה". הוא חוזר ומספר את כל מה שקרה לעם ישראל. במילים אחרות, אולד ניוז. אבל מהישן עושים משנה תורה, ספר חדש. וזה השיעור של החיים: אל תתרגלי לכלום. נדמה לך שכבר שמעת את התורה הזו, שכבר שמעת הדבר-תורה הזה. אני רואה בשיעור

¹ הרמב"ן לשמות י"ג, טז: "ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כלה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם ניסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון."

² רש"י לדברים כ"ו, טז.

"המלובן בניסים" (כך מכונה הבבא סאלי), היה מביט בכל יום בעיניים חדשות, בעיניים מלבינות, ואומר: "וויי. הנה זה בא, הנה זה בא". הלוואי שנזכה לעיניים המלובנות האלה! וה"פרי צדיק" כותב שצדיקים שנפטרו נקראים "עצי-היער". יש בשמיים "יער" ענק והם מרכלים, הם מרננים - **אָז יִרְנְנוּ כָּל עֵצֵי יַעַר**. על מה הם מרכלים? **"פִּי בָּא, פִּי בָּא!"**⁸ הנה בא, בא. זה כבר בא! זה כבר בא! אבל תסתכלי על המציאות ותביני שהיא לא טבעית ותביני שאת נס, את צמח בר.

לקום, אני לא רוצה לצאת" והיא קמה בבוקר ועושה. תברכו עליה. תברכו עליה.

חודש שבט הוא חודש הטבע. הביטוי הזה הוא אוקסימורון, כי "חודש" - לשון חידוש ואילו "טבע" הוא טבעי ורגיל. והחודש הזה צועק אלינו: "אל תתרגלו! מה שנראה לכם כמו טבע הוא נס!"

בפרשתנו, לפני שעם ישראל יוצא ממצרים, משה מראה להם את הירח. "בסדר, ירח... מה הסיפור? זו תופעת טבע יומיומית".

"לא! תברכו, תברכו על הלבנה הזו שהיא כל כך ממועטת וכל כך קטנה וכפופה ודקה ומתעקשת להאיר בלילה. תברכו עליה, תגידו לה "מחודשת". תגידו לה "מקודשת".

אין דבר כזה, "אשה טבעית". אני תמיד אומרת שכשהקב"ה רואה אישה קמה בבוקר, הוא אומר: "מי זאת עולה **בְּרָה כַּחֲמָה?**"³ "בְּרָה" משמעו: היא בררה לצאת. חשבתם שהשמש מאירה מתוך אינרציה? זהו שלא. היא בוחרת בזה בכל יום מחדש. גם אשה. היא לא מאירה מתוך אינרציה, אין התרגלות? היא בְּרָה, בררה לקום ולצאת ובחרה.. אני כל הזמן אומרת שנשים מסתובבות בינינו כצל חולף בשדותיכם, כסוד נסתר.⁴ ורק כשאת גדלה ומתחנת ואומרת לאמא שלך "היי שלום", את מבינה שהיא חיה כמו צמח בר. וואו.

אצלנו בבית, כשאמא היתה אומרת "יום חמישי", ידעתי שזה סדרה של ארבע עוגות, מקלחות, בית נוצץ, הכל... והיום אני לא מבינה: איך היא עשתה את זה? איך היא עשתה את זה בכל פעם? היינו בטוחים שזה טבעי, שככה זה אמא. אבל זה לא נכון. אנחנו צריכים את המבט של הבבא סאלי שמברך אנשים ומברך על פירות ומברך על הטבע כי כלום לא טבעי, כלום לא טבעי. **כל דברינו ומקרינו, כולם ניסים.** ואפילו שזה חוזר ושונה - זה שונה, זה משנה תורה. בכל יום יראו בעיניך כחדשים.

באחד הפסוקים המרגשים בפרשה, משה רבנו אומר: **"וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֵלֵיכֶם בְּנֵיכֶם: "מָה הָעֵבֶדָה הַזֹּאת לָכֶם?"**⁵ ופתאום כולם נעלמים לו, **וַיִּקְד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.**⁶ איפה כולם? מה קרה, יום כיפור? שמעו את שם ה' המפורש? כולה מה אמרתי? תגיעו לארץ ויהיו לכם ילדים? **וַיִּקְד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.**

על מה? ורש"י מהמם: **על בשורת הבנים.**⁷

משה בכלל התכוון לתת להם הוראות מה יקרה כשיבואו לארץ והם - שומעים דבר אחר לגמרי. "מה, יהיו לי ילדים? אני אתחתן?" **וַיִּקְד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.** כי ילדים זה בשורה. להתחתן זה בשורה. על כך הם משתחוים. משתחוים לזוגיות. להורות. לעצם זה שיש לנו הורים. זה לא טבעי. זו בשורה, זה נס.

³ בפרפראזה על שיר השירים ו', י: "מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה בְּרָה פַחֲמָה אֲנִימָה פִּנְדָּגְלוֹת" ועל: "יפה כלבנה", מילים ולחן: אביתר בנאי.

⁴ בפרפראזה על "כמו צמח בר", מילים: רחל שפירא, לחן: נחצה הימן.

⁵ שמות י"ב, כו.

⁶ שמות י"ב, כז.

⁷ רש"י, שם: "וַיִּקְד הָעָם - על בשורת הגאולה וביאת הארץ ובשורת הבנים שיהיו להם".

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלנו זהב, ואת שותפה לחגיגות!

מתרגשות לבשר, שבימים אלה מודפסת מהדורת הזהב

של הספר **"איך היא צומחת"**

מאת הרבנית ימימה מזרחי

ובתוכה - העותק ה-20,000 של הספר!

לכבוד מהדורת הזהב, **"איך היא צומחת"** עכשיו במחיר

מבצע - **38 ש"ח בלבד** (במקום 68 ש"ח)

ועם 2 מתנות ייחודיות.

לרכישה מאובטחת וקלה - לחצי כאן

<https://parasha.org/gold>

⁸ תהילים צ"ו, יב-יג.